

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 września 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi w sprawie z powództwa (...) (pierwotnie Województwa Ł.) przeciwko (...)Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. o zapłatę kwoty 11.488,75 złotych

z ustawowymi odsetkami od dnia 14 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty oddalił powództwo w całości i zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3600,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(wyrok k. 187)

Apelację od powyższego orzeczenia złożył powód – (...) w W., zaskarżając go w całości, zaskarżonemu wyrokowi zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego tj. art. 534 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 2268 – dalej „Prawo wodne”) określającego wstąpienie (...)w prawa i obowiązki wynikające z umów i koncesji poprzez błędną jego wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że (...) przejęły prawa i obowiązki Województwa Ł. będące przedmiotem postępowania, wynikające z umowy zawartej w dniu 3 czerwca 2014 r. pomiędzy Województwem Ł. – Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Ł. i pozwaną (...) Sp. z o.o.

2. naruszenie prawa procesowego poprzez:

- naruszenie art. 534 ust. 5 Prawa wodnego określającego przystąpienie (...) do toczących się postępowań sądowych i administracyjnych, w których stronami są wskazane tam podmioty m.in. marszałkowie województw poprzez uznanie, że (...) wstępują do postępowań cywilnych, w których dotychczas w charakterze strony występowało województwo,

- naruszenie art. 195 i 196 kodeksu postępowania cywilnego poprzez uznanie (...)jako następcy prawnego Województwa Ł. Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Ł. i wydania postanowienia „o kontynuowaniu postępowania” z jego udziałem.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku wobec określonego, jako powoda (...) w całości

i oddalenie powództwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku, przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z udziałem należycie oznaczonych stron postępowania, uzasadnionym przepisami prawa i wolą wyrażoną przez nie w toku postępowania.

(apelacja k. 212 – 216)

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

(odpowiedź na apelację, k. 226)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela motywy rozstrzygnięcia wskazane przez Sąd I instancji.

Niewątpliwie przed merytorycznym rozstrzygnięciem zasadności zgłoszonego powództwa Województwa Ł. (następnie (...) w W.) przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

w P. o zapłatę kwoty 11.488,75 złotych tytułem kary umownej, należało w pierwszej kolejności, w trakcie trwania procesu, rozstrzygnąć kwestię posiadania przez podmiot - (...) w W. legitymacji czynnej do wstąpienia w miejsce Województwa Ł. w rolę powoda, albowiem ma to dla sprawy istotne i pierwszorzędne znaczenie, warunkujące jej dalszą analizę. Kwestia ta podlega ocenie sądu z urzędu na każdym etapie postępowania.

Legitymacja materialna, a więc posiadanie prawa podmiotowego lub interesu prawnego do wytoczenia powództwa stanowi przesłankę materialną powództwa, a jej brak stoi na przeszkodzie udzieleniu ochrony prawnej. Brak legitymacji materialnej (w tym wypadku czynnej) skutkuje, co do zasady, oddaleniem powództwa. W sytuacji, gdy legitymacja materialna i procesowa zespala się, oddalenie powództwa następuje w istocie z braku legitymacji materialnej, którego rezultatem jest także brak legitymacji procesowej, będący wtórną przyczyną oddalenia powództwa. W odróżnieniu od zdolności sądowej i zdolności procesowej kodeks postępowania cywilnego nie zawiera definicji legalnej legitymacji procesowej. W nauce prawa postępowania cywilnego, jak i w praktyce sądowej przyjmuje się jednak na ogół, że legitymacja procesowa jest właściwością podmiotu, w stosunku, do którego Sąd może rozstrzygnąć o istnieniu albo nieistnieniu indywidualno – konkretnej normy prawnej przytoczonej w powództwie. Legitymacja procesowa jest, więc zawsze powiązana z normami prawa materialnego.

Wraz z wprowadzeniem ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku prawo wodne, która weszła w życie 1 stycznia 2018 roku (...) w W. przejęły prawa i obowiązki, związane z zawartymi przez marszałków województw lub wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne wykonujące zadania marszałków województw, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 4 oraz w art. 75 ust. 1 ustawy z dnia

18 lipca 2001 r. prawo wodne, umów w przedmiocie oddania w użytkowanie stanowiących własność Skarbu Państwa gruntów pokrytych wodami oraz z umów i porozumień zawartych przez marszałków województw lub te jednostki organizacyjne samorządu województwa w zakresie utrzymania wód oraz prowadzenia inwestycji w gospodarce wodnej, o czym stanowi art. 534 ust. 1 prawa wodnego.

Niewątpliwie umowa zawarta pomiędzy Województwo Ł. – Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Ł., a (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością dotyczyła realizacji zadania zleconego, o czym mowa w przepisie art. 534 ust. 1 prawa wodnego. Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne z mocy ustawy nowy podmiot (...) przejął prawa i obowiązki Województwo Ł. – Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Ł. związane z zawartą umową o wykonanie robót budowlanych z dnia 3 czerwca 2014 roku.

Dlatego też zarzut naruszenia art. 195 i art. 196 k.p.c. poprzez uznanie (...), jako następcy prawnego Województwa Ł. Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Ł. i wydania postanowienia o „kontynuowaniu postępowania” z jego udziałem, należy uznać za całkowicie chybiony.

W uprzedniej regulacji prawnej tj. art. 11 ust 1 pkt 4 ustawy prawo wodne z roku 2001 stanowił, że wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej w stosunku do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych powierzono marszałkom województw. Treść przepisów poprzedniej ustawy oraz orzecznictwo wskazywało, że zadania publiczne zlecane były jednostkom samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 166 ust. 2 Konstytucji RP. Konkludując, wskazanie przez ustawodawcę w ustawie konkretnego organu jednostki samorządu terytorialnego, nie zmieniało faktu, że zadania publiczne były zlecane jednostce samorządu terytorialnego.

Nadmienić w tym miejscu należy, iż art. 534 ust. 5 prawa wodnego wskazuje na postępowania sądowe, nie doprecyzowując rodzaju postępowania, co należy poczytywać, jako wstąpienie we wszelkiego rodzaju postępowania toczące się przed sądami powszechnymi, w miejsce podmiotów, których prawa i obowiązki przejęło (...), co nastąpiło z mocy ustawy, o czym Sąd Okręgowy wypowiedział się powyżej.

Tym samym, zarzut naruszenia art. 534 ust. 5 prawa wodnego określającego przystąpienie (...) do toczących się postępowań sądowych i administracyjnych, w których stronami są wskazane tam podmioty m.in. marszałkowie województw poprzez uznanie, że (...) wstępują do postępowań cywilnych, w których dotychczas

w charakterze strony występowało województwo, również nie znalazł podstaw do uwzględnienia przez Sąd Okręgowy.

W zakresie zarzutu naruszenia prawa materialnego tj. art. 534 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 2268 – dalej „Prawo wodne”) określającego wstąpienie (...) w prawa

i obowiązki wynikające z umów i koncesji poprzez błędną jego wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że (...) przejęły prawa obowiązki Województwa Ł. będące przedmiotem postępowania, wynikające z umowy zawartej w dniu 3 czerwca 2014 r. pomiędzy Województwem Ł. – Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Ł. i pozwanego spółkę (...), Sąd Okręgowy stwierdził, że z przejętymi prawami i obowiązkami przechodzą nierozdzielnie z nimi związane i z nich wynikające roszczenia i obowiązki powstałe przed utworzeniem podmiotu, jakim jest (...) z siedzibą w W.. Przejęcie roszczeń

i obowiązków jest wyrażone m.in. w art. 545 ust. 6 prawa wodnego z 2017 roku, który stanowi, że marszałkowie województw oraz wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne realizujące zadania marszałków województw określone w przepisach ustawy uchylanej w art. 573 przełożą właściwym dyrektorom zarządów zlewni (...) dokumentację niezbędną do realizacji zadań określonych w ustawie, co prowadzi do wniosku, że zamierzeniem ustawodawcy było, aby zobowiązania województw, które powstały

po 1 stycznia 2018 roku, ale także te zobowiązania, które powstały na mocy ustawy prawo wodne z 2001 czyli przed 1 stycznia 2018 roku, zostały w całości scedowane na nowo powstały podmiot. Organy samorządu terytorialnego nie mogłyby występować

w postępowaniach i dochodzić roszczeń powstałych przed 1 stycznia 2018 roku, jeśli na mocy ustawy zostały zobowiązane do przekazania całości swojej dokumentacji. W powołanych przepisach Sąd Okręgowy nie znalazł argumentów uzasadniających przyjęcie tak jak chciałby tego apelujący, aby roszczenia i zobowiązania zostały oderwane od praw i obowiązków, które (...) przejęły z dniem 1 stycznia 2018 roku.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł także żadnych uchybień zaskarżonego wyroku, które winny być uwzględnione w toku kontroli instancyjnej z urzędu.

W tym stanie rzeczy, wobec bezzasadności wskazanych zarzutów sformułowanych przez apelującego Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

w zw. z art. 99 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.800,00 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego będącego radcą prawnym zostało ustalone na podstawie § 2 pkt 5

w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).